जून, २०२४ ते ऑक्टोबर, २०२४ या कालावधीतील अतिवृष्टी व पूर या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणाऱ्या नागरिकांना विशेष दराने मदत देण्यासाठी निधी मंजुरी करण्यास मान्यता देण्याबाबत.... (उर्वरित मदत) उणे (-) प्राधिकार पत्रावर

महाराष्ट्र शासन महसुल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : सीएलएस-२०२५/प्र.क्र. १२०/ म-३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : २२ जुलै, २०२५.

वाचा:

- १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०१२/प्र.क्र.१५७/म-३, दि.३०.०१.२०१४
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.सीएलएस-२०२२/प्र.क्र.३४९/म-३, दि.२७.०३.२०२३
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. सीएलएस -२०२३/प्र.क्र.५२/म-३, दि.२२.०६.२०२३
- ४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. सीएलएस -२०२३/प्र.क्र.१६८/म-३, दि.२८.०७.२०२३
- ५) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. सीएलएस -२०२४/प्र.क्र.१८२/म-३, दि.०८.०८.२०२४
- ६) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.एससीवाय-०८/२०२४/प्र.क्र.६०/म-११, दि.०८.०८.२०२४
- ७) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्र.एससीवाय-०४/२०२५/प्र.क्र.५६/म-११, दि.३०.०५.२०२५
- ८) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचे पत्र क्र. मशा -७(५)/ नै. आ. व्य./नागपूर जुलै २४/कावि-१९७/ २०२५, दि.१५.०५.२०२५

प्रस्तावना:-

राज्य आपत्ती जोखीम व्यवस्थापन निधीसंबंधी केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार, दि.२७ मार्च, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीचे निकष व दर लागू करण्यात आलेले आहेत. यानुसार नैसर्गिक आपत्तीमध्ये दोन दिवसापेक्षा अधिक कालावधीकरीता क्षेत्र पाण्यात बुडाले असल्यास / घरे पूर्णत: वाहून गेले असल्यास / पूर्णत: क्षतीग्रस्त झाली असल्यास घरात पाणी शिरल्याने कपडयांच्या नुकसानीकरिता प्रति कुटुंब रुपये २,५००/- आणि घरगुती भांडी व वस्तू यांच्या नुकसानीसाठी प्रति कुटुंब रुपये २,५००/- इतकी मदत अनुज्ञेय आहे.

२. दि.१९ ते २३ जुलै, २०२३ मध्ये राज्यातील काही भागात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे बाधित झालेल्या नागरिकांना पुरेशी मदत व्हावी याकरीता, संदर्भ क्र.४ येथील दि.२८ जुलै, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये अट शिथिल करून विशेष दराने मदत मंजूर करण्यात आली होती. सन २०२४ च्या पावसाळी हंगामामध्ये म्हणजेच, जून ते ऑक्टोबर, २०२४ या कालावधीत सुध्दा अतिवृष्टी व पूर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित होणाऱ्या नागरिकांना पुरेशी मदत तातडीने मिळावी याबाबत मा. मंत्रीमंडळाच्या दि.३० जुलै, २०२४ च्या बैठकीत, दि.२८ जुलै, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूर केलेल्या विशेष

दरास, संदर्भ क्र.५ येथील शासन निर्णय क्र.सीएलएस-२०२४/प्र.क्र.१८२/म-३, दि.०८ ऑगस्ट, २०२४ अन्वये १ वर्षाने मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

- 3. यानुषंगाने, जून ते ऑक्टोबर, २०२४ या कालावधीतील अतिवृष्टी व पूर या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित झालेल्या नागरिकांना कपडे / घरगुती भांडी/वस्तु या बाबीकरिता विशेष दराने तातडीने मदत वाटप करणे शक्य व्हावे म्हणून, सन २०२४-२५ च्या निधीमधून, लेखाशीर्ष २२४५ २९९४ अंतर्गत जिल्हाधिकारी यांना उणे (-) प्राधिकार पत्रावर कोषागारातून रक्कम आहरित करण्याकरिता प्राधिकृत करण्यास संदर्भ क्र.६ येथील दि.०८ ऑगस्ट, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये, मान्यता देण्यात आली आहे.
- 8. तथापि, विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी संदर्भ क्र.८ येथील पत्रान्वये नमूद केल्यानुसार, पंचनाम्यामध्ये बाधित कुटूंब यादीत लाभांर्थ्यांची दुवार नावे, बँक खाते क्रमांक, आयएफएससी कोड व पंचनाम्यावर स्वाक्षरी नसणे या कारणास्तव परत करण्यात आलेल्या प्रकरणामध्ये त्रुटींची पूर्तता करून, दिनांक २९.०४.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार नागपूर शहर व दि.०१ एप्रिल, २०२५ रोजीच्या पत्रान्वये तहसिलदार नागपूर शामिण यांचेकडून एकूण ३१५७ बाधित कुटुंबांकरिता रू.३,१५,७०,०००/- इतका निधी मिळण्याबाबत विहीत प्रपत्रात मागणी केलेली आहे. त्या अनुषंगाने निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय: -

जुलै, २०२४ या कालावधीतील अतिवृष्टी व पूर या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये बाधित झालेल्या नागरिकांना कपडे / घरगुती भांडी/वस्तु या बाबीकरिता एकूण ३१५७ बाधित कुटुंबांकरिता रू.,३१५.७० लक्ष इतका निधी, संदर्भ क्र. ५ येथील दि.०८ ऑगस्ट, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये विशेष दराने मदत देण्यास शासनाची मंजुरी देण्यात आली आहे.

- २. मागणी क्र. सी-६, मुख्य लेखाशीर्ष -२२४५, नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी अर्थसहाय्य, ०२-पूर, चक्रीवादळे इ., १०१-अनुग्रह सहाय्य, (९०) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकांव्यतिरिक्त खर्च, (९२)(०१) रोख भत्ता, मृत व्यक्तींच्या कुटुंबियांना सहाय्य व जखमींना मदत (अनिवार्य)-३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२२४५-२१९४) या लेखाशीर्षा अंतर्गत उणे (-) प्राधिकार पत्रावर निधी आहरित करण्यास संदर्भ क्र.७ येथील, दि.३० मे, २०२५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सबब, सदर बाबींसाठी रू.३,१५,७०,०००/- (रूपये तीन कोटी पंधरा लक्ष सत्तर हजार फक्त)इतका निधी सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून वितरीत करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.
- ३. मदतीची रक्कम प्रदान करताना संदर्भाधीन शासन निर्णयामध्ये विहित केलेल्या इतर अटी व शर्ती लागू राहतील.
- ४. सदर निधी वितरित केल्यानंतर रक्कम आहरित करून लाभार्थ्याच्या बैंक खात्यामध्ये हस्तातंरित करावी, सदर निधी अनावश्यकरित्या आहरित करून बँक खात्यामध्ये काढून ठेवण्यात येवू नये. लाभार्थ्यांना मदत वाटपाची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर लाभार्थ्यांची यादी व मदतीचा तपशील जिल्ह्यांच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावा.

- ५. वाटप करावयाच्या निधीची अचूक परिगणना करुन बाधितांनाच मदत वाटप होईल व वाटप करावयाच्या निधीची द्विरुक्ती होणार नाही, या अटीच्या अधिन राहून निधी आहरित व वाटप करण्याची संबंधित नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.
- ६. सदर निधीतून करण्यात येत असलेल्या खर्चाचे लेखे निधी आहरित करण्यात येणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर ठेवण्यात यावे व करण्यात आलेल्या खर्चाचा कोषागार कार्यालये व महालेखापाल कार्यालयाशी त्रैमासिक ताळमेळ घेण्यात यावा व उपलब्ध करून दिलेला उपरोक्त निधी खर्ची पडल्यानंतर तातडीने निधीची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधितांकडून प्राप्त करून घेवून एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहील.
- ७. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२९९/२०२५, व्यय-९, दि.२३ मे, २०२५ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०७२२१५१६१०९२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(संपत सूर्यवंशी) सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,मंत्रालय,मुंबई,
- २. मा.उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सचिव,मंत्रालय,मुंबई
- ३. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव,मंत्रालय,मुंबई
- ४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई
- ५. मा. मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य,
- ७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय,मुंबई,
- ८. विभागीय आयुक्त, नागपूर
- ९. वित्तिय सल्लागार व सहसचिव,मदत व पुनर्वसन प्रभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १०.संचालक, लेखा व कोषागारे ,मुंबई
- ११.जिल्हाधिकारी, नागपूर
- १२.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
- १३.महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२,महाराष्ट्र,मुंबई/नागपूर,
- १४.जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर
- १५.कार्यासन अधिकारी (म-११/म-३), मदत व पुनर्वसन प्रभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १६.वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६),मंत्रालय,मुंबई
- १७.निवड नस्ती (कार्यासन/ म-३)